

אבנט שבת

האם יש ענין לחגור אבנט מיוחד לשבת? האם האבנט שונה במעלתו משאר הבגדים שהאדם לובש? מה עניינו של האבנט בעבודת הבורא ואיזהו אבנט צריך להיות חזק כברזל? • על כך ועוד במאמר הבא העוסק בענייני השבת במשנת הקבלה והחסידות לאור תורת הרבי

הנשימה. כלומר על-ידי האבנט "אין לבו רואה את הערווה", יש נתק בין הלב לתאוות היצר, והאדם נעשה זך וקדוש⁶.

לכן חסידים נוהגים לחגור אבנט בתפילה, כיוון שכשיצבים לפני הקב"ה ראוי שנהיה זכים וטהורים ובמלוא כבודנו והדרנו, כדברי השולחן ערוך: "היכון⁷ לקראת אלוקיך ישראל .. שיכין עצמו לפני השם יתברך, שילביש את עצמו במלבושי כבוד כשהולך להתפלל כמי שהולך לפני שר נכבד", וחגירת האבנט היא חלק מההכנה לתפילה⁸.

הרבי מסביר: "חגירת האבנט מורה על ההכנה לשרת את קונו", על "ביטול .. לפני המלך", ואז האדם "נעשה (א)חד עם קודשא בריך-הוא, יחידו של עולם⁹", כלומר, בגלל הנתק מתאוות היצר הרע, וההכנעה והביטול לפני ה', זוכים לדבוק ולהיות "אחד" עם הקב"ה [ומוסיף: "אבנט הוא כנגד המקיף

מאת: הרב יוסף קרסיק רב אזורי בת חפר - עמק חפר

לשבת, אך תחילה נדון במהות האבנט.

מהות האבנט

ב. שונה האבנט משאר הבגדים⁵:

כל הבגדים משמשים כיסוי והגנה על אברי גוף האדם, אבל האבנט אינו לבוש במובן זה, אלא הוא מחבר ומהדק את הבגדים לגוף, כדי שהאדם יראה מסודר ומכובד יותר.

לאבנט גם תפקיד רוחני – קדושת וטהרת הלב והמוח: אבנט חוצץ בין פלג הגוף התחתון, האברים המוצאים את הפסולת וערווה, לפלג גוף העליון, מוח, לב, אברי

פרטי המנהג

א. ברכה מיוחדת תיקנו חכמינו לומר בבוקר על חגירת חגורה, "אזור ישראל בגבורה", נפסק בשולחן-ערוך¹ "צריך לאזור אזור (=חגורה) בשעת התפילה". חסידים ואנשי מעשה נוהגים להוסיף אבנט בעת התפילה.

סיפר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ²: נהוג בבית אדמו"ר חב"ד לדורותיהם להעניק לילדיהם מתנה אבנט³, ואביו כ"ק אדמו"ר הרש"ב, אף חגר אותו באבנט ובירכו: "כתוב⁴ חגרה בעוז .. האבנט שלך צריך להיות חזק כברזל .. שתהיה גיבור .. ולא תתפעל משום דבר, ותעבוד את ה' יתברך באהבה ויראה כפשוטו. יחזק הקב"ה את לבך שתהיה ירא-שמים, חסיד ולמדן".

בפרק זה נדון בסיבת המנהג לייחד אבנט

בין הלב לערווה – אותו חוגרים מעל הערווה, על המתנים. (ב) המהדר את הלבוש – אותו חוגרים בתחילת החוזה בגובה מרפק היד. האבנט המחויב בהלכה הוא מהסוג הראשון, והאבנט מהסוג השני – עליו מקפידים החסידים (הרבי אכן הניח את אבנטו בגובה מרפק היד), והוא גם אבנטו של הכוהן הגדול (רמב"ם, כלי המקדש תחילת פרק י). רמז לשני האבנטים בישיעה (יא, ה): "והיה צדק אזור מתניו, והאמונה אזור חלציו".

אגב, חז"ל אומרים שבגוי אין הבדל בין חלק הגוף העליון לתחתון כי כולו ערווה (ספרי ברכה לג, ב), ואכן הישמעאלים לובשים כמין אבנט (כאפיה) על ראשם, המסמל שאפילו ראשם הוא יתחתון.

(7) עמוס פרק ד, פסוק יב.

(8) אז מביאים לתחום הקדושה גם את האברים התחתונים, כנאמר באבות (ב, יב) "כל מעשיך לשם שמים".

(9) בליקוטי שיחות (הני"ל) מסביר שלכן אורך האבנט של הכוהן היה 32 (=לב) אמה, והכוהן היה כורך ומסובב בו את גופו פעמים

(1) סימן צא, סעיף ב. כתב הרבי (אגרות קודש חלק י, שצד): "בכמה מקומות בפולין נהגו לחגור אבנט גם לפני החתונה .. אבל אין אנשי נוהגים בהם".

(2) כפר חב"ד גליון 900, עמוד 30 ואילך (המובא כאן בשינויי לשון). בית משיח גליון 206 עמוד 41 ואילך.

(3) כנראה בעת הבר מצווה. כ"ק אדמו"ר הריי"ץ התחיל לחגור בחשאי, אבנט מגיל אחד עשרה. אך מנהג חסידי חב"ד לחגור אבנט רק מהחתונה (כמו טלית גדול שמתעטפים בו רק מהחתונה כדברי הגמרא (קידושין כט, ב) בקשר לסודר (לקו"ש ט, ע' 276)).

(4) משלי לא, יז.

(5) שיחת שבת פרשת צו, שנת תשל"ט. תורת מנחם תפארת לוי יצחק, ויקרא, עמוד סג ואילך. ליקוטי שיחות חלק לו, עמוד 159. רמח אותיות אות מא.

(6) שתי הפעולות שבאבנט הם בעצם שני מיני אבנטים: (א) המפריד

דיחידה .. יחידה ליחדך", שזוהי דרגת הנשמה הגבוהה ביותר, שמתגלית בגלל הנתק מתאוות היצר].

לפי זה נבין למה האריז"ל ציווה שיהיה אבנט מיוחד לשבת:

כשם שבגדים שאדם לובש לכבוד פגישה עם מלך' הם הרבה יותר יפים מבגדים שהוא לובש בסתם יום של חול; כך גם בגדי שבת צריכים להיות יותר יפים ומיוחדים מבגדי ימי חול, שכן היהודי נפגש עם אור קדושת השבת. ממילא גם האבנט, המהדר ומהדק את הבגדים, צריך להיות מיוחד ושבתי.

אבנט בקבלה ובחסידות

ג. בקבלה ובחסידות מסבירים את שורשו הרוחני של האבנט¹⁰?

הסברנו בפרקים הקודמים שבבגדי שבת טמון כוח רוחני קדוש ונשגב, וכשלושם אותם, זוכים באותם כוחות נשגבים.

אולם, כדי שהחיבור עם אותם כוחות יתקיים למעשה, והם יבואו ויתחברו וישרו באדם – חוגרים אבנט, שהוא מחבר אותם עם היהודי, כי כשם שבגשמיות אבנט מחבר ומהדק את הבגדים לגוף, כך גם ברוחניות אבנט מחבר ומהדק את הכוחות הרוחניים

הדרגה האלוקית שבבגדים עם האדם – נובעת מכך שהשורש הרוחני שלו גבוה ונעלה יותר מהשורש של הרוחני הבגדים, וכך הוא מסוגל "לכפות" על שורש הבגדים לבוא ולהתחבר באדם.

כך כתוב בתורת החסידות¹¹: "אבנט הוא בחינת מקיף עליון יותר (מהבגדים), ולכן אינו על הבשר .. אלא חוגרו על הכתונת", "בגד על גבי בגד". כי "יש כמה מיני מקיפים, זה עליון מזה", הבגד "הוא בחינת מקיף שלמטה, השייך אל הפנימי", והאבנט הוא "מקיף עליון יותר", ולכן¹² "הוא מכריחו (את דרגת הבגד) שיהיה דבוק בפנימי ויאיר בו ולא יסתלק .. (וי)חבר המקיף עם הפנימי".

היות שבגדי שבת קשורים וקרובים לשורשם הרוחני יותר מבגדי חול, לכן בשבת צריך אבנט מיוחד, שלא חוגרים אותו בימות חול, וכך יש לו קשר וקירבה לשורש הרוחני שלו, ואז מצליח לקרב את שורש הבגדים לאדם.

כ"ק אדמו"ר נהג לחגור בשבת אותו אבנט שחגר בימות החול.

יכול ללבוש בגדי שרד ולהיכנס לארמון המלך, אך האם בגלל שהבגדים הולמים את המעמד נוצר קשר בין אדם זה לארמון המלכות? הבגדים אמנם מתאימים אבל מה לו ולארמון המלכות! לבוש מציין זרות וניתוק

כשם שבגדים שאדם לובש לכבוד פגישה עם מלך' הם הרבה יותר יפים מבגדים שהוא לובש בסתם יום של חול; כך גם בגדי שבת צריכים להיות יותר יפים ומיוחדים מבגדי ימי חול, שכן היהודי נפגש עם אור קדושת השבת

מהמהות האמיתית של המתלבש.

ובוודאי כך הם פני הדברים בדרגה הרוחנית של שורש הבגדים, שהיא גבוהה מאוד ואינה קשורה בהכרח לאדם, לכן לובשים את האבנט שתפקידו לחבר את הדרגה האלוקית שבבגדים עם האדם.

ד. פעולה זו של האבנט – לחבר את

שבבגדים לגוף.

איברי הגוף הם חלק מעצמותו של האדם, אבל הבגדים אינם חלק ממנו, להפך, הם זרים לו לחלוטין, אלא שהוא נאלץ להשתמש בהם כשהוא מתגלה בפני אנשים אחרים, אבל הבגדים אינם חייבים להתאים בהכרח למהות האדם. כשרוצים לובשים בגד זה וכשרוצים לובשים בגד אחר. אדם פשוט וגס,

מקומות. אמנם, מדובר שם על האבנט של הכוהן, אבל משמע בליקוטי שיחות הנ"ל ועוד מקומות בדא"ח, שתוכנו זהה לאבנט של כל יהודי.

11) ספר הליקוטים, ערך אבנט, עמוד פא.

12) וממשיך (שם): "לכן (לא לובשים את האבנט ישר) על הבשר (אלא על הבגדים, כי הגוף) הוא הפנימי, (לכן) חוגרו על הכתונת שהוא בחינת מקיף".

רבות ויש אומרים לב סיבובים, והסיבובים הרבים מסמלים "מסירה ונתנה להקב"ה בתכלית השלמות, מצד עצם הנשמה כו' (בחינת היחידה)". על כן היה במספר 32, כי עצם הנשמה "נאחזת בלב" (עיין ברמב"ם הלכות 'כלי המקדש' סוף פרק ח. אנציקלופדיה תלמודית ערך 'אבנט' עמוד פח). ובספר המאמרים תרנ"ח (עמוד כ) מסביר שמספר לב הוא כנגד ל"ב נתיבות חכמה שהם מאירים בלב, לכן חוגרו סביב הלב.

10) ראה 'ספר הערכים – חב"ד', ערך אבנט, עמוד נח, ובמראי

הדרך הישרה שסלל הרבי לזירוז והבאת הגאולה

השבוע יצא לאור ספר ראשון בסדרת "לקוטי שיחות – משיח וגאולה", ובו כל שיחות הרבי המוגהות העוסקות בענייני גאולה ומשיח, לפי סדר הפרשיות ● במבוא לספר, מביאה המערכת סקירה מרתקת על הדרך הישרה שסלל הרבי לזירוז והבאת הגאולה: לימוד ענייני משיח וגאולה ● ללמוד ולזרז

מהות ומעלת הלימוד

דרך ישרה, קלה ומהירה מכל דרכי התורה

פחות משבועיים לאחר אמירת השיחה, בשי"פ תזריע-מצורע, התווה הרבי את הלימוד וקישר אותו למעמד ומצב של בני ישראל בדורנו. הרבי ביאר שכללות בני ישראל נמצאים כעת בדרגתו של רבינו הקדוש, שמצד עצמו היה מושלם בעבודתו, ורק מצד הגלות היה אצלו ענין של יסורים וכו', דרגא של "האדם הזה שהוא במדריגה גדולה... שלימות דכולא, שמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים... רק פסולת שבסוף לבושיו עדיין לא נתברר כו" – וכן היא דרגת בני ישראל בדורנו, לאחר שכבר נסתיימו ונשלמו ענייני העבודה שהיו צריכים להעשות בזמן הגלות.

אולם, לאור זאת, נשאלת השאלה: מהי הדרך הישרה, שיבורו להם בני ישראל (ה'אדם' שגמר ענייני העבודה) על מנת להביא את הגאולה, לאחר שכבר נסתיימו מעשינו ועבודתינו כל משך זמן הגלות? על כך קבע הרבי, שהדרך הישרה, הקלה והמהירה מכל דרכי התורה, שיבור לו 'אדם' זה – היא לימוד התורה בענייני מלך המשיח ובענייני הגאולה.

לחיות עם ההכרה וההרגשה שהנה זה משיח בא

כמה שבועות אחרי זה, בשיחת שי"פ בלק, הבהיר הרבי כי לבד עצם הסגוליות שבלמוד ענייני גאולה ומשיח בזירוז והבאת הגאולה (דרך ישרה' להבאת הגאולה) הרי עיקרו של הלימוד הוא בכדי שהנהגתו של כל אחד ואחד, במחשבה דיבור ומעשה, תהא מתאימה לזמן המיוחד בו אנו נמצאים ש"עומדים על סף הגאולה, ומורים באצבע שהנה זה משיח בא" – ועל כן יש: "לחיות עם משיח" – לחיות עם הזמן דימות המשיח – מתוך ידיעה והכרה

ש"הנה זה בא".

וגם זאת נעשה על ידי הלימוד בענייני משיח וגאולה, שעל ידי שהשכל נעשה חדור וממולא בהבנה והשגה בענייני משיח וגאולה שבתורה, הרי זה חודר ומתפשט גם ברגש הלב ועד למעשה בפועל.

כי דווקא בכח התורה, שהיא למעלה מהעולם, ובכוחה לשנות את טבע האדם, הרי אף שישנו קושי ("עס קומט אן שווער") לחיות עם משיח, ולהחדיר את ההכרה וההרגשה שעומדים על סף ימות המשיח ממש, הרי בכח זה, אף מי שעדיין נמצא ח"ו מחוץ לענין הגאולה – גם הוא יתעלה למעמד ומצב של גאולה, ויתחיל לחיות בענייני הגאולה.

פוקח את העיניים

בתחילת חורף ה'תשנ"ב, בש"פ ויצא, הכריז הרבי כי סיימו את כל הבירורים, וגשמיות העולם מוכנה לקבל את אור הגאולה. וממילא הכל מוכן לגאולה: סעודת שור הבר והלויתן, כולל יושביה: הקב"ה, משיח צדקנו, ועם ישראל.

ולכן מודיע הרבי, כי הדבר היחידי שנשאר הוא שיהודי יפקח את עיניו כדבעי, ויראה איך שהכל מוכן לגאולה, וכל שנשאר הוא שיפתחו את ה"לב לדעת, עינים לראות ואזניים לשמוע", ויבינו, יראו וירגישו בפשטות ממש, בגשמיות העולם, את הגאולה האמיתית והשלימה, וללמוד תורתו של משיח באופן של ראוי, שכל זה ישנו מן המוכן.

גם פקיחת עינים לראיית הגאולה זו, אומר הרבי, היא על ידי הלימוד בענייני הגאולה.

התורה הנלמדת והלומדים

שטחי הלימוד בכלל ובפרט

בשיחת ש"פ תזריע מצורע, פירט הרבי את שטחי הלימוד וקבע שהלימוד צריך להיות בכל חלקי התורה כולה: בתורה שבכתב, ובפרט בדברי הנביאים ה"מלאים בדבר זה". בתורה שבעל פה: בגמרא – ובפרט בסוגיות הגאולה במסכת סנהדרין ובסוף מסכת סוטה – ובמדרשים. גם במיוחד בפנימיות התורה, החל מספר הזהר, ובפרט בתורת החסידות של רבותינו נשיאנו בכלל, ובמאמרים ולקוטי-שיחות של נשיא דורנו בפרט.

במקום אחר (הערה 120 לשיחת ש"פ אחו"ק ה'תשנ"א) מדייק הרבי בלשון

הרב נחמן שפירא, חבר וועד להפצת שיחות, חשף לפני עורכי הליקוט עובדה מעניינת:

הקונטרס השני בענייני גאולה ומשיח היה אצל הרבי מקיץ תנש"א, ורק בג' שבט הוציא הרבי לפתע את הקונטרס על-מנת להדפיסו

והורה להוסיף בו את השיחות שנאמרו בזמן האחרון. באותו יום, אמר הרבי את השיחה הידועה על חשיבות הלימוד בתורת נשיא דורנו

הכרך הנוכחי – על ספר שמות, "ספר הגאולה" – יוצא לאור לכבוד ימי הסגולה יו"ד-י"א שבט, מועד קבלת הנשיאות של כ"ק אדמו"ר מה"מ, ובשנה מיוחדת, שנת המאה להולדת כ"ק אדמו"ר מה"מ.

מגלגלין זכות ליום זכאי, והכנת ספר זה הסתיימה בג' שבט, היום בו – לפני עשור שנים – מסר כ"ק אדמו"ר מה"מ את הקונטרס השני בענייני גאולה ומשיח (למרות שהשיחות ניתנו לכ"ק אדמו"ר מה"מ כבר בקיץ תנש"א).

כמה שעות לאחר מסירת הקונטרס דיבר כ"ק אדמו"ר מה"מ (בשיחת ג' שבט תשנ"ב) אודות השלמת המניעה בעניין הדיבור של נשיא הדור ע"י הוספה בלימוד בדיבור בתורתו של נשיא הדור, הן לעצמו והן לזולת.

מכך עולה חשיבות נוספת לסדרה שלפנינו, הנותנת את האפשרות להוסיף בלימוד תורתו של נשיא דורנו בדיבור, דבר המדגיש את גודל התשוקה והגעגועים לשמוע תורה חדשה מפיו תומ"י ממ"ש.

ויה"ר, אשר ה"קול גדול" של לימוד תורת הגאולה ב"לקוטי שיחות" של נשיא דורנו – יהי גם קול תפילה וצעקה הפרצת ממעמקי לב: "עד מתי, עד מתי, עד מתי?!", ובלשון הפסוק בקאפיטל שיתחילו לומר ב"יא ניסן ש.ז: "מתי תבוא אליי", רצוננו לראות את מלכנו תומ"י ממש ולשמוע את תורתו "מפיהן ולא מפי כתבן".

ובדאי יפעלו פעולתן, וכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א יעמוד ויגאלנו ויולכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמוד תורה מפיו של משיח צדקנו, "תורה חדשה מאתי תצא", ומלך ביפיו תחזינה עיניך, בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומיד ממש והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

הרמב"ם (הלכות מלכים פרק י" .. הלכה) שכתב ש"כל הספרים מלאים" בענייני הגאולה, ומבהיר שימלאים פירושו – מלא כולו. וממילא, הכוונה כאן היא שגם העניינים שאינם מדברים בגלוי אודות הגאולה ועד שתוכנם הפכי מענין הגאולה, הרי תוכנם האמיתי הוא ענין הגאולה, ועל ידי עיון והעמקה אפשר לגלות זאת – ונמצא שכל הספרים כולם בענייני גאולה ומשיח.

'מנהג ישראל' – לכל עם ישראל

מכיון שלימוד ענייני גאולה ומשיח הוא בהתאם למצב הדור, ונוגע להבאת הגאולה וכו', מבהיר הרבי (בשיחת ש"פ תזו"מ) כי הלימוד כולל את כל הסוגים בבני"א: אנשים, נשים ואפילו טף. ובהם גופא – הן יושבי אהל והן בעלי עסק.

ועד לביטוי המיוחד (בשיחת ש"פ ויצא שם): "מנהג ישראל הולך ומתפשט ללמוד ענייני גאולה".

אופן הלימוד

נסיבות הלימוד של ענייני הגאולה: בואו הקרוב של משיח צדקנו, בעקבות שלימות העבודה בזמן הגלות – מקנה ללימוד אופי מיוחד:

'הלכה למעשה'

ראשית, אין הלימוד עתה באופן של "הלכתא למשיחא" – כדבר הרוק, כי אם כהלכה למעשה בפועל ממש ברגע שלאחרי זה (שיחת ש"פ בלק היתנשי"א).

במנוחה ובשמחה

סיום וחותם מעשינו ועבודתנו מורה על התחלת התקופה של תשלום שכר, ובהתאם לכך צריך להיות הלימוד באופן של מנוחה והתיישבות, שמחה וטוב לבב (שי"פ תצא תנשי"א).

ביחיד וברבים

תוספת התפעלות ושמחה ברגש הלב, המביאה להגדלת ההשתוקקות והציפיה לביאת המשיח, היא על ידי הלימוד ברבים, בעשרה.

ולכן, גם אלו שרוצים ללמוד בעיון ושקוי"ט ועד לחדש חידושי תורה, בענייני משיח וגאולה, מתוך מנוחה ויישוב הדעת, על

ידי הלימוד לעצמו ובחברותא, ישתדלו מזמן לזמן להשתתף גם בלימוד בעשרה, כדי שיהיה אצלם גם המעלה שעל ידי הלימוד בעשרה (שיחת ש"פ תזו"מ).

קבלת פני משיח צדקנו

לימוד ענייני משיח וגאולה הוא גם הדרך והאמצעי לקיים את את השליחות העיקרית והיחידה: קבלת פני משיח צדקנו. וכפי שמבאר הרבי בשיחה של כינוס השלוחים העולמי, ש"פ חיי-שרה, ה"תשנ"ב, שתפקידו של כל שליח הוא להכין את עצמו ואת בני עירו לקבל פני משיח צדקנו, וזאת על ידי שהוא מסביר באופן המתקבל בשכלו והבנתו של כל אחד ואחד, את ענייני של משיח. גם הסברת ענין זה, אומר הרבי, היא על ידי הלימוד בענייני גאולה ומשיח, ובפרט באופן של חכמה בינה ודעת.

המעשה הוא העיקר

כעשר שנים עברו מאז אותה הוראה נפלאה בדבר לימוד ענייני גאולה ומשיח, שהפכה כבר מהרגע הראשון לעיקרית ומרכזית, כשבראש תנופתה עומד כ"ק אדמו"ר מה"מ:

מני אז החלו שיחותיו הקי' של כ"ק אדמו"ר מה"מ להיות "מלאים מדבר זה", הן בביאור ענייני הגאולה בתורה, הן בביטויים נפלאים ומיוחדים אודות גודל השעה כאשר הגאולה עומדת בפתח וקעת הוא "זמן השיא" להתגלות המשיח, ומסיים בהוראות לפועל בכל הקשור לעבודה גדולה זו של "קבלת פני משיח צדקנו".

הדבר התבטא גם ובמיוחד במעמד הנשגב והנפלא בו חילק כ"ק אדמו"ר מה"מ בידו הקי' לאנשים נשים וטף את הקונטרס הי"ב של "דבר מלכות", שי"ל בהוצאה מיוחדת העוסקת בענייני גאולה ומשיח, והכיל ארבע משיחותיו הקי' בענייני גאולה ומשיח.

וגופא בתר רישא אזיל: החסידים יזמו פעולות רבות מספור בענייני הלימוד – שיעורים, מעגל לימוד עולמי בכל ישיבות חב"ד ברחבי תבל, עריכת קובץ מראי-מקומות בענייני משיח וגאולה, וכו', שעל כולם נתקבלו תשובות מעודדות ביותר מכ"ק אדמו"ר מה"מ.

ספרות הגאולה בעולם התורה והיהדות התפתחה אט אט וקיבלה מדף משלה. עשרות ספרים ומאות קבצים יצאו לאור המוקדשים כולם לנושא הגאולה. כך עלה הענין על הפרק, והפך – כלשון הרבי – למנהג ישראל ממש.

בתוך כלל ספרות הגאולה, תופסת מקום מרכזי תורתו של הגואל בעצמו, כ"ק אדמו"ר מה"מ. תורתו בענין זה רחבה מני ים וארוכה מארץ מידה. סוגיות, מושגים והלכות סבוכות בענייני הגאולה מוארים בתורת הרבי, ופוקחים את עיני הלומד. חלקים רבים בתורת הגאולה הפכו מ"דברים הסתומים" לדברים בהירים כשולחן ערוך ומוכן לכל.

וזאת לבד החשיבות של הלימוד בתורה זו, שהיא תורתו של נשיא דורנו שהלימוד בה מקבל דגש מיוחד, כפי שזכר לעיל בהוראה: "בפרט במאמרים וליקוטי שיחות של נשיא דורנו".

ואכן, במשך השנים שלאחרי זה, יצאו לאור כמה וכמה ספרים וליקוטים מתוך תורת כ"ק אדמו"ר מה"מ בענייני גאולה ומשיח – באופנים שונים של עריכה וליקוט.

התאם לכל הנ"ל, החל ה"יועד להפצת שיחות" במלאכת איסוף שיחות הקשורות לענייני גאולה ומשיח, מתוך סדרת ה"לקוטי שיחות". באותה תקופה, בקיץ תשנ"א ובחורף תשנ"ב, יצאו לאור בי חוברות של "לקוטי שיחות בענייני גאולה ומשיח", כאשר בקשר לחוברת הבי מורה הרבי שיכניסו בה גם מהשיחות של הזמן האחרון, תקופת ההדפסה.

אמנם, כדי לתת מענה רחב ומושלם לצורך החשוב בלימוד מסודר של עניינים אלה, הוחלט על מתכונת ההוצאה הנוכחית:

א. הסדרה כוללת את **כל השיחות המוגהות** בענייני גאולה ומשיח, כפי שנדפסו בסדרת לקוטי שיחות (א-טל) וספר השיחות (תשמ"ז – תשנ"ב). ובכך הופכת למעשה לסדרה המקיפה ביותר בענייני משיח וגאולה.

השיחות שב"לקוטי שיחות" נערכו והוגחו מלכתחילה על-מנת להפיץ בקרב חוגים רחבים. כמו כן השיחות שבספר השיחות אף הן נועדו במקורן לפרסום בעיתונים ("כפר חב"ד" ו"אלגעמיינער זשורנאל") – ובכך מרכזת סדרה זו את כל העניינים המיועדים ברמתם וסגנונם להפצה **ברבים**.

בסדרה זו לא נכללו השיחות הבלתי מוגהות, עניינים ממאמרי דא"ח של כ"ק אדמו"ר מה"מ ואגרות קודש שלו. כמו כן לא נכנסו בסדרה זו קטעים או הערות בודדות וכיו"ב. ועוד חזון למועד להו"ל בפ"ע.

ב. כשם שבסדרת "לקוטי שיחות" עצמה נסדרו השיחות על פי פרשיות השבוע, בהקשרם או בזמן אמירתם

– וכך ניתנת אפשרות "לחיות עם הזמן" של פרשת השבוע עם תורתו של נשיא הדור – כמו כן, סדרה זו בנויה באופן הנ"ל,

נלקטו בספר "חידושים וביאורים בהלכות בית הבחירה להרמב"ם".

4. מקורות השיחות הובאו בנספח בסוף הספר.

5. באשר חלק נרחב מן השיחות שבספרי השיחות, מתקשרות בדרך כלל למועד בו הם נאמרו (היום בשבוע, התאריך בחודש, השנה, ואירועים שונים שקרו באותו זמן) – ציינו בהערה בתחילת השיחה את תאריך אמירתה, על מנת להקל על הלומד.

ללה"ק. מלבד זאת, לא עברו השיחות כל עיבוד לשוני, והן מופיעות כבמקורן ב"לקוטי שיחות".

2. תחת שם הסדרה אליה שייכת השיחה, מופיעה כותרת המתארת את תוכן העניין בתורת הגאולה עליו סובבת השיחה.

3. מתוך השיחות העוסקות בענייני בית המקדש, – נכנסו, בדרך כלל, רק אלה הנוגעות לבית המקדש השלישי; שאר השיחות העוסקות בענייני ביהמ"ק בכלל –

והשיחות מופיעות בה על פי הקשרם לפרשת השבוע. כך יוכלו ללמוד תמידין כסדרן, בבחינת "גאולה'דיקע פרשה".

ג. יחד עם זאת, על מנת להשיב את רצון הלומדים בעיון, המעוניינים לקבל תמונה מקפת וכוללת על שיטתו של כ"ק אדמו"ר מה"מ בתחום מסויים – יבוא בנפרד מפתח השיחות לפי נושאים, בו יסודרו כל השיחות בהתאם לנושאייהם המרכזיים, ומקורן בפנים הספר. המפתח יודפס בסוף כרך א', ע"ס בראשית.

ד. על מנת לשמור על סדר הרצאת הדברים וקישור העניינים, המוסיף רבות להבנת העניין כולו – הובאו השיחות בשלימותן, אף שפעמים אין השיחה כולה עוסקת מפורשות בענייני הגאולה.

במקרים בודדים בלבד – בעיקר בשיחות שנלקטו מספרי השיחות – שחלק השיחה בענייני משיח אינו קשור באופן ישיר וגלוי לשאר חלקי השיחה – הוכנסו רק החלקים העוסקים באופן ישיר בענייני גאולה ומשיח.

אופן עריכת הספר:

1. על מנת להקל על הלומד, מופיעות כל השיחות במתכונת אחידה, בלה"ק. השיחות שהו"ל במקורן באידיש, תורגמו בסדרה זו

ברכות לבביות

ברכת מזל טוב חמה ולבבית שלוחה לת' הנחמד, נעים הליכות ובעל מדות

טובות, תלמיד מצטיין בלימודיו

הת' **לייבל** ש"י **ארטובסקי**

לרגל הכנסו לעול המצוות

ומשנה ברכה שלוחה להורים היקרים והנחמדים, עוסקים בצורכי ציבור באמונה

הרב **אלכסנדר ישראל** ורעייתו **חיה ריטה ארטובסקי** שיחי

יהא חסיד ירא שמים ולמדן לנחת רוח לרבי מלך המשיח.

שתזכו לרוות ממנו רוב נחת חסידי ממנו ומכל יוצאי חלציהם.

מאחלים בכל לב

מיכאל מנדל וזינה צביה ארטובסקי

מועצה מקומית

רמת ישי

ברכת מזל טוב! מזל טוב!

שלוחה למוכיר המועצה הדתית הנכבד

והמסור, מאיר פנים ועוסק בצרכי ציבור

באמונה

ר' **עזרא** ש"י **ערד** ורעייתו תחי

לרגל הולדת נכדם

בן לר' **לוי יצחק שמח** ורעייתו שיחי

יהי רצון שתרוו מהם ומכל צאצאיהם רוב נחת,

מתוך אושר ועושר, הצלחה ובריאות

ניר חבקין

ראש המועצה המקומית רמת ישי

נכחריה ועובדיה

מערכת "בית משיח"

מזל-טוב מזל-טוב

בשמחה רבה נאחל ברכת מזל טוב חמה ולבבית

לידידנו ורענו היקר, פעיל נמרץ בכל הקשור למבצעי

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ובראש וראשונה

– בשורת הגאולה,

הת' **לוי אריה** ש"י **קרץ**

לרגל בואו בקשרי השידוכין עב"ג תחי

יהי רצון שיהא זה בנין עדי עד, מיוסד על אדני

התורה והחסידות ומואר באורו של משיח,

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח לעולם ועד

הפרשת תרומות ומעשרות

– "ענין מסובך"

לקראת ראש השנה לאילנות ט"ו בשבט, נעיין במכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בנושא הפרשת תרומות ומעשרות, הנראה תמוה בהשקפה ראשונה, וניווכח שוב עד כמה עמקו דבריו הקצרים, אף שלפעמים דרושה קצת יגיעה בכדי להיות "קאים אדעתא דרביה"

כמה ענינים "מסובכים" בהפרשת תרומות ומעשרות בזמן הזה. ונזכיר במאמרנו עתה רק את אחת הבעיות, שהיא בעיית ה"תרומת מעשר" כדלהלן. וכן נבאר למה הסיבוך חמור שבעתיים דוקא בתרו"מ של מצות שמורה לליל הסדר (שעל זה מדבר באגרת הני"ל):

מה עושים עם התרומה והתרומת מעשר

הנה בזמן הבית, התרומה גדולה שמפריש הישראל, והתרומת מעשר שמפריש הלוי מתוך המעשר ראשון שקיבל, יש לשמרם בטהרה וליתנם לכהן, והוא אוכלם בטהרה. ולענין להאכיל תרומה טהורה לבהמת הכהן, שנינו בתרומות פי"א מ"ט: "כרשיני תרומה מאכילין אותם לבהמה ולחיה ולתרנגולים". ונחלקו בזה התוס' והרמב"ם. דמשמעות התוס' ביבמות סו, ב. (וכן מפורש בר"ש ורע"ב למשנה שם), שהמשנה נקטה דוקא "כרשינין" דעיקרם למאכל בהמה (יומ"מ חזו לאדם, דאי לא חזו כלל לאדם פטורין), אבל בדבר שעיקרו למאכל אדם "אסור ליתנם לבהמה משום הפסד תרומה". וכ"כ התוס' בבא מציעא ז, א. ד"ה והדשות, והר"ן בפסחים מו, א. וכן מפורש בתו"כ (עה"פ ויקרא כב, יא): "הם יאכלו בלחמו, ולא הבהמה אוכלת, יכול לא תאכל בכרשינין תיל נפש". וכן הוא בירושלמי פי"א דתרומות ה"ה.

מאת: שלום דובער הלוי וולפא

כוונתו שהענין המסובך הוא בזה גופא אם פירות ארץ ישראל שנמרחו בארץ חייבים בתרו"מ בחו"ל. שהרי המשיך "ואף שלהנמצאים בארץ יש הנהגה ברורה ופשוטה בזה", הרי שמדבר על תרו"מ בכלל, שעצם הענין של הפרשת תרומות ומעשרות יש בזה "ענין מסובך", אע"פ שבארץ ישראל בלית ברירה קבעו לזה הנהגה ברורה ופשוטה.

ולכאורה צריך להבין מהו ה"סיבוך" בענין תרומות ומעשרות, ועד כדי כך שמה שבארץ יש בזה הנהגה פשוטה, זהו רק משום שכאן המצב הוא "בדאי אפשר", כי מוכרחים לאכול מגדולי הארץ, משא"כ בחו"ל שאינו רוצה להכנס לזה. וזכורני שידידי הגה"ח ר' יוסף שמחה שי' גינזבורג העיר על כך פעם במכתב למערכת באחד מגילוני "כפר חב"ד", ונשאר בקושיא.

ולקראת "ראש השנה לאילנות", נשתדל לעיין ביחד בביאור הענין. ואף שנבנה דרכו של כ"ק אדמו"ר מדרכינו, ונפלאו מחשבותיו ממחשבותינו, אבל בעניני הלכה שומה עלינו לברר עד כמה שידינו מגעת, מה היתה כוונתו הקדושה. ובפרט שהכתוב באגרת הוא לכאורה מילתא דתמיהה, ומצוה לקיים ולבאר עומק דברי חכמים.

וכשמתחילים לעיין רואים, שבאמת יש

שנת תשי"ד שאלו תושבי ארה"ק את כ"ק אדמו"ר מה"מ, שברצונם "לקצור חטים, לשמרם ולבררם ולטחנם בארץ הקודש, במיוחד בשביל כ"ק אדמו"ר שליט"א" (הכוונה עבור המצות שהרבי חילק בערב פסח). ובאגרות קודש חלק ט' אגרת ביתרמו עונה הרבי וזלה"ק:

"מה שכותב אודות התכנית למצה שמורה. הנה כיון שקשור זה בעניני תרומות ומעשרות, עדיין לא באתי לידי מסקנא בענין מסובך זה. כיון שנמרחו בארץ (צבי לצדיק בשו"ע יו"ד [סי' שלא סי' ב]). ואף שלהנמצאים בארץ יש הנהגה ברורה ופשוטה בזה, הרי בודאי בדאי אפשר שאני. משא"כ להנמצאים בחו"ל וד"ל. ובלי נדר כשתיה איזה החלטה בזה אודיע". עכלה"ק.

ובמה שכתב "כיון שנמרחו בארץ", כוונתו לומר, דהנה ברמב"ם פי"א מהלכות תרומות הכ"ב: "פירות ארץ ישראל שיצאו לחו"ל פטורין מן החלה ומן התרומות ומן המעשרות", וכתבו שם המשל"מ והרדב"ז שזהו רק אם לא נגמרה מלאכתן בארץ. והשו"ע בסימן שלא סי"ב כתב כלשון הרמב"ם, ועל זה כתב ה"צבי לצדיק" דכשנמרחו בארץ חייבים בתרו"מ. ולכן החטים שמורות הללו שרוצים להכין עבור הרבי חייבים בתרו"מ.

אבל מה שכתב "עדיין לא באתי לידי מסקנא בענין מסובך זה", על כרחך אין

נזירות פ"ה הטי"ו: "והכהנים בזה"י טמאי מת הן", ובמשל"מ שם שהרמב"ם אינו חולק על זה עיי"ש).

ולכן, אם התרומה לא הוכשרה לקבל טומאה, באנו למחלוקת הרמב"ם והתוס' אם מותר להאכיל תרומה שהיא מאכל אדם, לבהמה. ואם התרומה הוכשרה לקבל טומאה, ונטמאה, באנו למחלוקת רש"י ותוס' אם מצותה בשריפה דוקא או אפשר להאכילה לבהמתו.

והנה הרמ"א בסימן שלא סייט כתב: "וטוב להכשיר אותה (לקבלת טומאה עיי מים) קודם מירוח, כדי שתקבל טומאה ויהא מותר לשריפה". ובשי"ך סקל"ה: "אבל אחר מירוח שכבר נתחייב בתרומה אסור להכשירה לקבל טומאה, שאסור לגרום טומאה לתרומה טהורה".

אבל היום שאנו קונים פירות בשוק ואין אנו יודעים אם הוכשרו, וזהו כבר אחר מירוח ואסור לנו לגרום טומאה לתרומה טהורה, אי"כ לדעת השי"ך אסור ליתן על הפירות מים קודם הפרשת התרו"מ. אבל בספר "ארץ ישראל" להגרי"מ טוקוצינסקי כתב שרבים מקילין להכשיר בזה"י גם לאחר המירוח, וכ"כ בבאיור הגר"א שם סוף סק"ג דמאחר

וקאמר הנשרפין לא יקברו". אבל רש"י שם כתב שבחול מותר ליתן תרומה טמאה לפני כלבו, ורק ביו"ט אסור דאין מבערין קדשים ביו"ט. וכ"כ רש"י בשבת קכו, ב: "דזו היא ביעורה מן העולם, או להיסק או לבהמה", וכן פירש"י במשנה פסחים מו, א. והרשב"א והרמב"ן בשבת שם נקטו כדברי התוס'. (והגאון ראי"ה קוק ז"ל ב"משפט כהן" סימן לח ביאר, שרש"י לטעמיה אזיל שכתב בריש תרומה שטעם השריפה הוא בכדי שלא יבואו לאכלו, וא"כ אין כאן מצות שריפה דוקא, אלא העיקר הוא לבערו. ולכן לדעתו ביעור דאכילת בהמה הוא כשריפה).

נתינת תרומה

ותרומת מעשר בזמן הזה

והנה בזה"י כאשר מפרישים תרומה גדולה ותרומת מעשר, הרי אי אפשר ליתן התרומה לאכילה לכהן, כיון שהכהנים בזה"י הם בחזקת טמאים, וגם התרומה בחזקה שנטמאת כי כולנו טמאי מתים. (ראה בסימן שלא סייט שלכן די בהפרשה כל שהוא בתרומה גדולה, ובביאור הגר"א ציין לבכורות כז, א. שאין הזאה בזה"י. וראה ראב"ד הלכות

ובתנא דבי אליהו רבא פ"ג פ"י מסופר על "כהן אחד שהאכיל את בהמתו תרומה ונפלה אש עליו, ואכלה מביתו שלושים זכרים וששים בגדים ועשרים וארבע כדים של יין ועשרה כדי שמן ושאר ממון הרבה". ואמרו לו החכמים שזהו עונש על שזלזל בתרומה. ומביאים עיי"ש שם את הפסוק (משלי יט, טז) "בוזה דרכו ימות", ואת הפסוק (במדבר יח, לב) "ואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא תמותו".

אבל הרמב"ם בהלכות תרומות פ"ו ה"א כתב בסתם: "תרומה ותרומת מעשר נאכלת לכהנים.. ובהמתן", ולא הזכיר כלל "כרשינין". וכן משמע גם בפ"ט ה"ז שם (ועיי בפירוש המהרי"ק על הרמב"ם שם, שלדעת הרמב"ם מה שנקטו במשנה "כרשינין" אורחא דמילתא נקט). וכן מטיח דברי ספר החינוך מצוה רפ, ועיי מני"ח שם. וכן משמע מרש"י פסחים יג,א. ד"ה טהורות ושבת קכו, ב. ד"ה מפנין.

ובנוגע לתרומה טמאה, בזה נחלקו רש"י ותוס' בביצה כז, ב. דהתוס' ד"ה ועל החלה שנטמאת כתבו שיש לשרוף את התרומה הטמאה, ולכן אסור ליתנה לבהמתו "משום דמצותה בשריפה.. וכן משמע בתמורה דף לג: דחשיב לה לתרומה טמאה בהדי הנשרפין

יומנו של תמים ב-770

יום ראשון כ"ט טבת, ער"ה שבט

בר מצווה לבנו של הרב בצלאל קופצ'יק

השבוע ב-770 עומד בסימן ההכנות. ההכנות ליום הגדול והקדוש, יום בו החלה הנשיאות של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, נשיאות שנמשכת באופן נצחי, לעולם ועד, נשיאות שעניינה הוא גם מלכות - מלכות הרבי מלך המשיח על כל יושבי תבל באופן גלוי, כפי שעניינו ראו, ביום יו"ד שבט ה'תשנ"ג.

ההכנות התבטאו במספר מישורים: החוברת שיצאה לאור ע"י את"ה פה היא אחד הספרים השכיחים ביותר בסדרי חסידות, והתמימים לומדים שוב ושוב את מאמר קבלת הנשיאות ד"ה באתי לגני תשי"א, ואת המאמרים של יו"ד שבט מהשנים ה'תשכ"ב וה'תשמ"ב, השייכים במיוחד לשנה זו. באופן כללי ישנו ביקוש רב ליספר המאמרים-באתי לגני על שני חלקיו, ומי שרוצה ללמוד באחד מהספרים הללו, ובפרט בזמני סדרי חסידות, יווכח שספרים אלו הינם יקרי המציאות ב-770 בימים אלו.

בנוסף לכך, יש גם את ההתוועדויות: כמעט בכל לילה מתקיימות ב-770 התוועדויות, והנושא הזה – ההכנה ליום הגדול – מדובר שם יותר ויותר, עד שהפך להיות הנושא המרכזי בכל התוועדות, בין אם המדובר בהתוועדות 'רגילה', התוועדות לרגל שמחה או 'ארציטי', ליע, או 'סתם', תמימים שיושבים ביחד ללא סיבה מיוחדת: הדיבורים נסובים סביב המשמעות של היום, וההכנות הנדרשות לקראתו.

במהלך הימים האחרונים הותקן ביסטנדר' של החזן מיקרופון מיוחד. המיקרופון מיועד למקרים בהם הקהל הרב, שנמצא באורח קבע במניינים של הרבי בכל

סיפורים רבים מחיי השליחות שלו, תוך שהנקודה העיקרית בדבריו הייתה - "להביא לימות המשיח".

יום שני, ראש חודש שבט

קריאת התורה של ראש חודש התקיימה היום על הבימה הגדולה, שבה משתמשים בדרך כלל רק בשבתות ובימים טובים. היום עלו לתורה שתי חתני בר מצווה. בשתי החתנים ניתן היה לראות במוחש את הפירוש למובא בקונטרס בית רבינו, ש-770 הוא יתל שכל פיות פונים אליו: חתן אחד היה נער מתושבי השכונה. החתן השני הוא ממשפחה, שאינה שומרת תורה ומצוות לע"ע.

הסיפור של חתן הבר מצווה מתחיל בריליס טיים. למי שלא יודע, מדובר בישעה של יום רביעי: בכל יום רביעי יש במערכת

שלושת התפילות, אינו שומע את החזן. המיקרופון הותקן בצורה מיוחדת, כך שכלפי חוץ לא יראה דבר, בכדי שלא לפגום בסטנדר. יצויין, כי מאז התקנת המיקרופון השתמשו בו מספר פעמים בעת הצורך, ותגובות הקהל היו חיוביות ביותר.

לאחר סדר חסידות התקיימה ב-770 סעודת בר מצווה לבנו של השליח לפונה הרב **בצלאל קופצ'יק**. הרב קופצ'יק, שהגיע בערב השבת האחרונה ל-770 בשל הבר-מצווה, כבר מוכר לתלמידי התמימים כאן, וסגנון ההתוועדויות שלו כבר הספיק להתחבב על התמימים. לא ייפלא, איפוא, שסעודת הבר מצווה התקיימה בהשתתפות תמימים רבים, והפכה מיד להתוועדות חסידית ארוכה, שנמשכה עד לשעות המאוחרות של הלילה. במהלך ההתוועדות סיפר הרב קופצ'יק

יום שלישי ב' שבט

כידוע, נערכים ב-770 מניינים רבים, במשך רוב שעות היום. כדי להקל על החזנים במניינים אלו, שמתקיימים ברובם מתחת ליעזרת נשים, נקנו השבוע סטנדרים חדשים ונאים, שבנוסף לנוחיות שבכך, הם גם מוסיפים הדר לבית חיינו, כיאה לימקום שממנו אורה יוצאת לכל העולם".

הלילה התקיים המבחן הראשון במסגרת המבצע של יו"ד וי"א שבט. במבחן זה היו שאלות על מאמר 'באתי לגני' ה'יתש"ב, השייך במיוחד לשנה זו. במודעות שבישרו על המבחן נאמר, שכל מי שיקבל במבחן הזה, ובמבחן שיערך בהמשך על שיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח, ציון של למעלה מ-90%, יזכה בסט "ביאורים לפרקי אבות". במבחן הייתה השתתפות רבה של רוב ככל התמימים הלומדים בבית משיח, ובכל פינה ניתן היה לראות תמימים הרוכנים על דפי המבחן ומתרכזים בשאלות.

הלילה התקיימה ב-770 התוועדות לרגל סיום הלכות ספר תורה והתחלת הלכות ציצית ברמב"ם. בנוסף למתוועדים הירגילים, היה בסעודת הסיום עוד מתוועד מיוחד, שהשתתף היום בסיום וגרף מאזינים רבים. היה זה הרב **יוסף יצחק גייקובסון**. הרב גייקובסון, שניחן בפה מפיק מרגליות, התחיל את דבריו במילתא דחידודא על ההלכה האחרונה בהלכות ספר תורה, והמשיך בסיפור ארוך ומרתק על גדולי מאורי חסידות פולין בדורו של אדמו"ר הזקן.

את דבריו סיים הרב גייקובסון בהפקת הלך מהסיפור, שכל מה שקורה לאדם, הינו בבחינת 'הוא גזר על עצמו', בהסתמך על הידוע שמכל מצווה נברא מלאך, שתפקידו גם להעביר את השפע. אם המצווה נעשית עם פניות, הרי שהמלאך נברא פגום, ובצורה זו הוא מעביר גם את השפע...

הרב גייקובסון קישר זאת להלכות ספר תורה וציצית, אותן סיימנו והתחלנו זה עתה, וציון, שהמצוות הללו הם מצוות מעשיות שלאדם אין בהם כל פניה, ועל כן המלאכים, שנבראים מהן, הינם בריאים, ומעבירים את השפע כדבעי למיהווי.

לאחר דברי הרב גייקובסון התוועדו במקום המשפיעים הרב **חיים שלום זובער ליפסקר**, והרב **יקותיאל ליפא פלדמן**. עוד התוועדות התקיימה הלילה ביזאלי הקטן. ההתוועדות הזו התייחדה בשני דברים, שחד המה: המשתתפים, תלמידי התמימים שלמדו בעבר בישיבת תות"ל אשר בקרית גת, והמתוועד, המשגיח הראשי בישיבה שם, הרב

נבחנים במסגרת מבצע ההכנה ליו"ד שבט

(!) שמראיהם מעיד עליהם שאינם "אולטרא אורתודוקסים", כפי שזה מכונה כאן, נכנסו לבית משיח, ובראשם הרב **זוד פרקש**. הרב פרקש הסביר לילדים את משמעות המקום, בו הם נמצאים, והראה להם את המקומות המיוחדים של 770, כמו למשל בימת התפילות, בימת ההתוועדויות והמרפסת של הייח"י. יש לציין, שלמרות המספר הרב של הילדים, הרי כשדיבר הרב פרקש שררה בין הילדים דממה מוחלטת, שהעידה על ההקשבה והעניין הרב של המבקרים הצעירים. לאחר מכן פתחו הגבאים את ארון הקודש בפני הילדים, והסבירו להם אודות ספרי התורה המיוחדים של הרבי: הס"ת הקטן של הרבי, ס"ת של משיח והס"ת שנתרם ע"י הטנקיסטים. לאחר ההסבר ניגשו הילדים ונישקו את הספרים בחרדת קודש.

בלילה התקיימה ב-770 התוועדות יום הולדת לאחד מאברכי השכונה. הדבר שהבליט את ההתוועדות היה - המשתתפים: מדובר באברך, שנולד, גדל והתחנך בעיר הקודש צפת, ובהתוועדות שלו השתתפו כל תלמידי התמימים הלומדים ב-770, שמגורי משפחתם בעיר זו. בהתוועדות דובר על האחדות שצריכה לשרור בין התמימים, למרות העובדה שיכשם שפרצופיהם אינם שווים. אגב, ההתוועדות הזו היוותה דוגמא חיה לכך: בין משתתפי ההתוועדות היו תמימים, שדיעותיהם שונות מן הקצה אל הקצה ממש, ובכל זאת ישבו והתוועדו מתוך אחוות רעים מלאה. "אחדותם של החסידים תוביל אותם עד ביאת משיח".

בתי הספר העממיים (ה'פאבליק סקוליס') שעה המוקדשת ללימודי דת. הרבי ביקש לנצל את השעה הזו ללימודי יהדות לילדים היהודיים שלומדים בבתי הספר הללו, ומטבע הדברים אינם זוכים למנת יהדות מוגברת בבית. חיבה יתירה נודעה מהרבי לילדים הללו, וסביב הנושא הזה ישנם סיפורים רבים, כמו למשל הסיפור על אותו אברך, שלפני שקיבל את הסכמת הרבי לצאת לשליחות נשאל אם הוא הולך למסור שיעור בבתי הספר בשעה של יום רביעי. הרבי קרא לאותם ילדים, שהשתתפו בשיעורים הללו, בשם 'הבנים הבכורים שלי'. לא פחות. חתן הבר מצווה שמע שיעורים לפני כשלוש שנים מאחד מאברכי השכונה. למרות הזמן הרב, שחלף ממתן השיעורים, נשמר קשר בין הנער ומשפחתו לבין האברך, וכשהגיע זמן הבר-מצווה, לא היה טבעי יותר מההצעה לחגוג את המאורע בצורה יהודית חסידית בבית משיח... ומנערים - לילדים: שתי קבוצות של ילדים ביקרו היום ב-770, וגם בקבוצות אלו ניתן לראות את היתל שכל פיות פונים אליו: קבוצה ראשונה היא כיתתו של המחנך הרב **לוי גולדשטיין**, שתלמידיו מגיעים ל-770 מידי ראש חודש, ומתפללים עם הרבי. הילדים מתבלטים במיוחד בכובד הראש הבלתי מצוי שלהם לאורך כל זמן משך התפילה, ובהכרזות הייח"י לאחר קריאת התורה ולאחר התפילה. "יכירו בהם כל רואיהם כי הם זרע ברך הוי"י". ממש כך.

באמצע סדר נגלה התקיים הביקור של קבוצת הילדים השניה. למעלה ממאה ילדים

מהי השאיפה של הרבי?

בשבת לאחר קריאת התורה דיבר הרב גייקובסון. במהלך דבריו סיפר הרב גייקובסון את הסיפור הבא:

כשהחל התהליך האומלל של 'קעמפ דיוויד', שלח ראש הממשלה דאז, מנחם בגין, שליח מיוחד לרבי, בכדי "להסביר" ו"לשכנע" את הרבי שהתהליך הינו "טוב ליהודים" וכו' וכו'...

במהלך היחידות שהייתה לשליח התהפכו היצרות: במשך למעלה משעתיים (!) הסביר הרבי לשליח הנ"ל את גודל הסכנה שבהסכם, ואת כל ההיבטים הבטחוניים הקשורים אליו.

בתום היחידות הבטיח השליח שיעביר את דעת הרבי לראש הממשלה. לאחר החלק הזה שאל השליח את הרבי מהי האמביציה (השאיפה והכח הפנימי) שמניעה את הרבי.

הרבי פתח את מגירת השולחן והוציא משם נר, ושאל את השליח 'מה זה'.

הלה השיב: "אש". הרבי סימן, שאין זה נכון. השליח ניסה את כחו שוב: "נר". גם כעת ניכר היה, שלא לכך התכוון הרבי. לבסוף אמר הרבי: "מה שיש כאן זה שעווה ופתילה. אם נדליק אותם, זה יהיה נר, שיאיר את החדר. כל יהודי הוא שעווה ופתילה, והאמביציה שלי זה להדליק את השעווה והפתילה, ולעשות אותו בכך לנר, שיאיר את הסביבה".

הלה, שכפי הנראה, לא היה חסיד, בלשון המעטה, הרהיב עוז ושאל: "האם הרבי הצליח להדליק את השעווה והפתילה שלי?"

הרבי השיב "לא". הלה קיבל את התשובה ונפנה לצאת, כשהרבי הוסיף: "אבל נתתי לך את הגפרור"....

תורת אמת השוכנת בירושלים. עם התמימים הללו התוועד הרב **ישראל גרינברג**, שדיבר על גודל המעלה של החסידים שעומדים בניסיון זה האחרון, הניסיון הקשה שבכולם.

עוד התוועדות התקיימה הלילה, במסגרת 'סיום הרמבי"ם'. התוועד עם תלמידי התמימים הרב **ליפא קורצווייל**, שדיבר על הזכות שבהשתתפות בסיומי הרמבי"ם, וכן על נושא שלימות הארץ, נושא שהרב קורצווייל 'חיי' אותו כבר שנים רבות, וגם בתקופה האחרונה, שבה נדמו משום מה קולות המחאה מצד רבים וטובים, ממשיך הרב קורצווייל להתעסק בכך בכל היקאך.

לאחר דברי הרב קורצווייל, התוועד עם תלמידי התמימים המשפיע הרב **חיים שלום זובנער ליפסקר**, שדיבר מעניינים שהזמן גרמא - יום הגדול הקרב ובא, יום קבלת הנשיאות.

יום המישי ד' שבט

בסמוך ל-770 נבנה 'מוזיאון הילדים העולמי' של צבאות ה'. לאחרונה מתקדמת הבנייה שם בקצב מהיר במיוחד. בשבוע שעבר הובאו למקום ערימות של חומרי בניה, והשבוע התחילו לצקת שם תקרה וקירות. במשך רוב שעות היום עמדה בצמוד לשלד המוזיאון משאית ענק, שבאמצעות מנוף מיוחד הזרימה כמויות אדירות של בטון לקומות העליונות של המוזיאון.

במהלך שעות היום הגיעה ל-770 השמועה המחרידה והמועזעת בדבר פיגוע הירי הנורא שאירע בחדרה בעיצומה של שמחה. כתשובת נגד לכך, הוחלט לחזק באופן מיוחד את שיעורי 'היהשכם והערב', כדי להגיע לסיפא יוהם כלים מאליהם'.

כבר מלפני ימים מספר נתלו ב-770 מודעות גדולות, המבשרות על כינוס הקהל גדול לכלל התמימים הלומדים במוסדות השכונה, החל מהתמימים ד-770, עבור דרך תלמידי התמימים מ'אהלי תורה' וכלה בתמימים הלומדים ב'ליובאוויטשער ישיבה' בכל שכבות הגילים. בהפסקה שבין תפילת ערבית קיבל חלקו המערבי של 770 פנים חדשות: כל האיזור הוקף במחיצות, ערימות הספרים, שכבר הפכו לחלק בלתי נפרד מהנוף, פונו משם, השולחנות הוצאו, הספסלים סודרו שורות שורות ושלט גדול נתלה ליד המרפסת, שלט המודיע על הכינוס המיוחד.

הכינוס החל מיד לאחר השיחה היומית, ונפתח בהקרנת הווידיאו השבועי של 'לראות את מלכנו'. מיד לאחר הווידיאו, והכרזת 'היחיי' שלאחריו, הזמין המנחה, התי' **יואב אקריש**, את התמימים לשבת - ואת הרב

שבועיים. הראשון היה השיעור השבועי לתמימים שלמדו בשנה האחרונה בישיבת חסידי חב"ד ליובאוויטש בצפת. במסגרת השיעור סיפר אחד התמימים על תשובה מופלאה שקיבל מהרבי: אותו תמים החליט, שאין טעם לדווח רק על הפעולות הטובות, וכתב לרבי גם על מצבו בשמירת הסדרים, שהדרדר לאחרונה. התשובה שקיבל הייתה בחלק יד עמי' רטז. מי שעדיין לא למד ושינן את תוכן האיגרת הזו, שם כותב הרבי מילים חריפות בנוגע לעניין שמירת הסדרים, שיתכבד ויפתח שם, ויראה בעצמו את התוכן...

עוד דבר יוצא דופן שהיה בשיעור הזה הוא - חתונה: לאחד התמימים ממשותפי השיעור יש חתונה במשפחתו מחר. היות שהתי' הנ"ל נמצא בתוך שנת ה'קבוצה', הוא נשאר ב-770 ולא נסע לחתונה בהתאם להוראות הרבי בנידון. השיעור היה איפוא שמח במיוחד. באמצע ההתוועדות החלו התמימים לשיר 'מהרה ישמע', והשירה הפכה עד מהרה לריקוד, שהתפשט על גבי הספסלים והשולחנות. על שמחה כגון דא נאמר, מי שלא ראה שמחה זו, לא ראה שמחה מימיו...

בנוסף לשיעור זה, שהתקיים בכלל 'תפארת זקנים לוי יצחק', התקיים גם שיעור לתלמידי התמימים שלמדו בעבר בישיבת

מנחם מענדל גרונר, שהגיע לאחרונה ל-770 וניצל את ההזדמנות להתוועד עם תלמידיו בעבר. ההתוועדות נמשכה עד לשעה מאוחרת, וגם תמימים שלא למדו בישיבה הנ"ל ניצלו את ההזדמנות להתוועד עם הרב גרונר, ונכנסו להתוועדות הזו.

יום רביעי ג' שבט

כמידי יום רביעי בשבוע התקיים היום כינוס ילדים גדול בעזרת נשים-איסטערן פארקווי. הכינוס מאורגן ע"י כמה מחנכים מהשכונה, שהשפעתם על הילדים ניכרת לעין, הן בכמות - ילדים רבים משתתפים בכינוס מידי יום רביעי, והיעזרת נשים' מתמלאת עד אפס מקום - והן באיכות, דבר המתבטא בשקט המופתי של הילדים בשעת תפילת ערבית, אותה מתפללים 'חיילי צבאות ה' במניין הרבי, ובהשתתפות הערה של הילדים בשעת קריאת הפרק של הרבי, אמירת ה'פסוקים' והכרזת היחיי בסוף הכינוס.

לאחר סדר חסידות התקיים השיעור השבועי בתהילים. במהלך השיעור נלמד פרק כ"ב לעומק, ומוסר השיעור, התי' **מנחם מענדל פרידמן**, עמד על ענייני הגאולה הרבים המצויים בפרק, והסביר אותם בהרחבת הביאור.

במהלך הלילה התקיימו מספר שיעורים

הרב יצחק שפרינגר

הרב יוסף ישעי' בריון

הרב נחמן שפירא

תפילה מכל שלושת התפילות... יום השבת קודש פרשת בא, ו' שבט

שבת לפני יו"ד שבט - - -

דומה, שכל השבת כולה נסובה סביב היום, שמתברך ממנה – יום הגדול יו"ד שבט. החל מהמניינים הרבים, וכלה ביבאתי לגני שנלמד בסדרי חסידות - הכל צעק והכריז: "עוד ארבעה ימים, במהלך השבוע הבא..."

770 היה מלא בצורה שלא נצפתה זמן רב. רבים מהתמימים ואנ"ש, שהחליטו להגיע ל-770 לכבוד יום הגדול, הקדימו ובאו לשבת שלפניו, ו-770 היה דחוס ממש. בהתאם לכמות האנשים, התנהלה התפילה בחיות מיוחדת, דבר שהתבטא גם בריקודי היחיי שלאחר 'לכה דודי', שנמשכו זמן רב מהרגיל.

לאחר התפילה התרוקן 770 מעט, דבר שאיפשר לתמימים ללמוד בזמן היסודי מתוך מנוחות הדעת פחות או יותר. בשעה 7:30 החל סדר ניגונים בשולחן הגדול שבמרכז 770, ובמהלכו חזר אחד התמימים מאמר דא"ח.

עם תום הסדר הלכו רוב תלמידי התמימים לחדר האוכל של הישיבה, שם סעדו את סעודת השבת. בכל ליל שבת מתפתחת במקום התוועדות, אליה מגיעים גם תמימים שסעדו כבר בבתי אנ"ש, וכעת הגיעו להתוועד. ואם בכל שבוע כך – בשבת מיוחדת זו על אחת כמה וכמה. ההתוועדות נמשכה עד לשעה מאוחרת מאד. גם בבתי אנ"ש התקיימו התוועדות עד לשעות הקטנות של הלילה.

הבוקר אור. קבוצה נכבדה של תמימים

רוזנבלט, מהנהלת את"ה כאן, שהכריז על החלטות הכינוס. בדבריו הוא הזכיר את המבצע שיטנו לכבוד י"א ניסן, ודיבר על ההוי"ל של הילקוטי שיחות-גאולה ומשיח, סדרה שהכרך הראשון בה, על ספר שמות, יוצא לאור בימים אלה. הוא דיבר גם על רצונו הקי של הרבי, שהלימוד בענייני גאולה ומשיח יהיה חלק מסדרי הישיבה, וקרא להנהלות הישיבות לקבוע סדר מיוחד בענייני גאולה ומשיח, שיהיה סדר מסדרי הישיבה לכל דבר.

יום שישי ה' שבט

למרות העובדה, שהכינוס לביל אמש נגמר בשעה מאוחרת, הנוכחות בסדר חסידות הייתה מרשימה. גם בסדר גאולה ומשיח, שבין סדר חסידות לתפילה, נרשמה נוכחות גבוהה מהרגיל. השלט של הכינוס מליל אמש, שעדיין התנוסס על הקיר, הזכיר לתלמידי התמימים את החלטות הכינוס וגרם להשתתפות רבה בסדר זה.

לאחר התפילה התארגנו התמימים לימבצעים. העובדה, שזמן כניסת השבת מתרחק משבוע לשבוע לא מקלה כלל על החזרה בזמן 'נורמלי'. איך אמר אחד התמימים, "במבצעים אין 'הספקתי את מה שהייתי צריך, אפשר לחזור', אלא 'כבר מאוחר, צריך לחזור'. מי שסיים את הסיבוב, ועדיין נשאר לו זמן כדי הנסיעה והותר – תמיד יחפש אחרי עוד יהודים באיזור, וכשימצא – הם נכנסים למעגל הקבוע, כך שבכל שבוע, בו מתארך הזמן – מתארכים הימבצעים" בהתאם.

תפילת מנחה במניין הרבי היתה מדולדלת בצורה שכמוה אין באף יום בשבוע, באף

יצחק שפרינגר מהנהלת ישיבת תות"ל המרכזית, לקרוא את הפרק של הרבי ולשאת דברים. לאחר קריאת הפרק והכרזת היחיי איחל הרב שפרינגר לתמימים, שבזכות כינוסי ה'יהקה'י בכלל, והכינוס הזה בפרט, נזכה תיכף ומיד להתגלות השלימה.

לאחר מכן הזמין המנחה את הרב **נחמן שפירא**, משפיע ביאהלי תורה, לדבר בפני התמימים מעניינים שהזמן גרמא. הרב שפירא הוא, כידוע, חבר ביוועד להפצת שיחות, והתעסק בעריכת ספרי הילקוטי שיחות, ודבריו היו, כצפוי ממי שעוסק בעריכת שיחות של הרבי – על גאולה ומשיח בכלל, והלכות מלכים בפרט, לאור הסברי הרבי.

בסיום דבריו הזמין הרב **יוסף ישעי' בריון**, משפיע בסידני, אוסטרליה, לשאת את המשא המרכזי לכינוס זה, משא שכותרתו "ההתקשרות בכלל, ובפרט בעומדנו על סף הגאולה". הרב בריון פתח בהסבר כללי על ההתקשרות. לאחר שהוסבר העניין, סיפר הרב בריון על המזכיר של הרבי, הרב משה לייב ראדשטיין, שנהג להגיד בבדיחות הדעת, שניסה תמיד להתחקות אחר סגנונו של הרבי באגרות קודש שלו, ותמיד, לאחר שהיה נדמה לו שהנה הנה הוא 'תפס את הנקודה' – החליף הרבי קו, ושינה את כל הסגנון מן הקצה אל הקצה. "כך גם היום", אמר הרב בריון, "לאחר שחשבנו שהנה אנו יודעים איך להיות מקושרים, הפך הרבי את הקערה על פיה, והעמיד אותנו בפני מצב חדש לגמרי".

בהמשך ביאר הרב בריון את הדרך להיות מקושר בדור זה - היצמדות לשיחות, ללא כחל ושרק.

הדובר האחרון בכינוס היה התי **משה**

לאחר חזרת המאמר התקיימה תפילת ערבית במניין הרבי, בסיומה ערך ר' **אברהם ווליאמס** הבדלה.

מוצאי שבת קודש

מיד לאחר ההבדלה הוקרן ביזאלי הגדול ווידיאו מחודש שבט ה'תשמ"ט, ולאחריו - קטע מחודש שבט ה'תשנ"ג, בו נראה המלך מעודד את הכרות ההכתרה. לאחר כיבוי המסך, והדלקת האור, הכריז אחד מתינוקות של בית רבן את הכרות הקודש, תוך שהקהל עונה אחריו כאיש אחד.

אחת ההתוועדויות נמשכה מצהרי השבת עד תחילת סדר נגלה. בהתוועדות, שנערכה ע"י אחד החתנים, התוועדו הרב **ליפא קורצוויל**, וכן הרב **יקותיאל פלדמן**. תמימים רבים ניצלו את ההפסקה שבין הווידיאו לסדר, והצטופפו סביב, בניסיון לקלוט אזה יוארט' מהמדובר.

בחלקו האחרון של הסדר התקיים השיעור השבועי העיוני ב'דבר מלכות' של שי"פ בשלח, שנלמד כולו ברצף אחד, דבר שמוסיף בתפיסת השיחה כמקשה אחת, מעלה שאינה ניתנת להשגה כשלומדים את השיחה קטעים קטעים.

לאחר הסדר התקיים המבחן השני ברמב"ם. המבחן נכנס לתלם מסודר החל מתחילת מחזור זה, והוא נערך אחת לשבועיים במוצאי שבת לאחר הסדר. הסדר זה נעשה כדי לאפשר לכלל התמימים להיבחן בצורה מסודרת ביום אחד, ובזמן קבוע. יצויין, שההשתתפות במבחנים גוברת מבחינה לבחינה, דבר שגורם לכך שתמימים רבים לומדים את ההלכות קצת יותר בעיון, בהתאם להוראות הרבי מלך המשיח בנידון, כידוע ומפורסם.

לערך בשעה 10:00 החל סיום הרמב"ם על הלכות ברכות והתחלת הלכות מילה. בסיום זה דיברו השליח לרמלה הרב **יצחק מרלה**, וכן אחד התמימים שסיפר מאורע שקרה איתו עצמו ב'מבצעים'. ההתוועדות, שלאחרי הסיום, נמשכת ונמשכת עד שעת כתיבת השורות.

בידבר מלכותי על פרשת בא כותב הרבי, שהזמן הזה הוא י'די העכסטע צייט', הזמן הנעלה והמתאים ביותר לגאולה. כבר לפני 10 שנים היה זה זמן מוכשר לגאולה. מאז נפעלו עוד ריבוי עניינים עצום. מכך מובן, שעכשיו הוא זמן נעלה ומוכשר עוד יותר. רבי, לא הגיע הזמן?...

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

תלמידי התמימים בהתוועדות עם הרב מנחם מענדל גרונר

לתורה בשחרית ארבעה חתנים, שיקימו בית נאמן בישראל במהלך השבוע הקרוב, וזאת בנוסף לימי שביד' לילודת, שנערך במהלך הקריאה פעמים רבות.

בסוף התפילה החלו ההכנות להתוועדות של הרבי, שהחלה בשעה 1:30. לאחר שירת היחיי בה החלה ההתוועדות, ולאחר עוד מספר ניגונים, הקריא הרב **יוסף רייצעס** קטעים מהידבר מלכות' השבועי בקול גדול, תוך שהוא עומד על הספסל. לאחר חזרת השיחה, סיים הרב רייצעס בהכרות יחיי רבתי, הכרזה שהזכירה, שהסדר שצריך להיות הוא 'תורה חדשה', ולא חזרת שיחה מלפני עשר שנים...

התוועדויות רבות התקיימו לאחר מכן. בין המשפיעים שהתוועדו שם ניתן למנות את הרב **רפאל וילשאנסקי**, שאחד החתנים, שעלה היום לתורה, הוא נכדו. בצוותא חדא ישבו שם גם הרב **שניאור זלמן ווילשאנסקי** ממאריסאטאון, דוד החתן, והרב **בצלאל קופצ'יק**. התוועדות אחרת התקיימה עם הרב **נפתלי צבי גרינפלד**, שישב ב'קידושי' של חתן נוסף. במקום אחר התוועד הרב **צבי הירש פאגעלמאן**, השליח הראשי לוואסטער, מאסצ'וסטס, ובמקום אחר התוועד הרב **יצחק (איצ'קה) גנזבורג**. ההתוועדויות נמשכו עד זמן תפילת מנחה, שנקבעה לשעה 4:15.

שרשרת השמחות לא פסקה גם במנחה, אז עלו לתורה חתן, חתן בר מצווה ותמים, שהיום הוא יום הולדתו. התפילה עצמה התנהלה בשמחה מיוחדת, ובחזרת השי"ץ ניגן הקהל ניגונים מספר.

לאחר מנחה התקיים סדר ניגונים בחלקו המרכזי של היזאל, ובסיומו חזר מאמר דא"ח הרב **שמואל פלוטקין**, השליח בברדיטשוב.

ערכה את המנין הראשון של קריאת התורה ב-770. החל מהשעה 6:45, השעה בה פתחו הגבאים את ארון הקודש הגדול ועד לשקיעה – למעט זמני התפילות של הרבי – התקיימו מניינים ביזאלי הגדול בכל פינה, כדי לקיים את ההוראה הידועה של הרבי, המובאת במכתב המיוחד מהימים הסמוכים ליו"ד שבט ה'תשי"א.

למרות הצורך לעלות לתורה, הרי שבשעה 8:00, זמן תחילת סדר חסידות, המה 770 מקולות הלימוד. השיעורים הקבועים – השיעור של הרב **חיים סרבריאנסקי** בתורה אור, והשיעור לתמימים ב'דבר מלכות' התקיימו כרגיל, ובתוספת משמעותית.

התפילה התנהלה כסדר הרגיל. יש לציין, שבשעת התפילה לא התקיימו ב-770 מניינים לקריאת התורה, כדי שהקהל הרב יוכל להתפלל ללא הפרעה.

בקריאת התורה, בעליית יראשון, נפל דבר ב-770. הסי"ת שבו התחילו לקרוא – נפסל. הפעם האחרונה שבה אירע מקרה כזה היה בפרשת וארא לפני שנים מספר, אז חסרה המילה 'לי' בפסוק 'והן לא יאמינו לי, ולא ישמעו'. הפסול בפעם הזו היה בפסוק 'לא כן לכו נא הגברים' ש'בראשון'. הוא"ו בסוף המילה 'לכו' התארכה, והייתה דומה לנו"ן. הפסול הוא פלא עצום, שכן בנוסף להגהה שעוברים כל הספרים, הרי שהספר בו קוראים במניין הרבי עובר הגהה מיוחדת בערב שבת – וטעות שכזו... קל להבין מה המשמעות שבטעות בפסוק כזה, המדבר על התחלת השיחור מגלות מצרים, בשבת שלפני יו"ד שבט, היום בו החל השיחור מגלות זה האחרון...

הקריאה המשיכה מס"ת אחר. השבת עלו

שתרומה בזה"ז דרבנן אפשר שמותר להכשירה גם אחר המירוח. (ולכאורה גם מעלה בזה, כי אם לא יכשירו הפירות ויגעו בהם לטמאם קודם ההפרשה, הרי יש חשש שהתרומה עצמה תוכשר לאחר ההפרשה, ויגעו בה ויטמאו תרומה טהורה).

למעשה נוהגים היום שאין שורפין את התרומה, אלא קוברים אותה (שהקבורה היא גם ע"י שמכניסין אותה באשפה כשהיא עטופה מפני הכבוד). לכן אין צורך להכשיר את הפירות קודם ההפרשה כי לא שורפים את התרומה. גם סומכים על זה שכבר קיבלו מים קודם לכן בעת הכנתם לשיווק, וכבר נטמאו ואין חשש שיטמאו עתה את התרומה.

החרפת הבעיה במערכת ציבורית

הנה הקבורה היא רק בהפרשה הביתית, שלא מדובר בכמויות גדולות. אבל במערכת הציבורית כגון בפרדס, בשדה, או בבית האריזה ובטחנת הקמח וכו', הנה הא ניחא בתרומה גדולה, הרי מהתורה חיטה אחת פוטרת את כל הכרי, ובה"ז אכן מפרישים רק כל שהוא. אבל התרומת מעשר שהיא אחוז אחד מכל הפירות, הרי בזה יש מבוכה גדולה כבר עשרות שנים, (מאז שהחלו לגדול כמויות גדולות של ירקות ופירות ותבואה בארץ ישראל, ובפרט אצל יהודים שומרי תורה ומצוות).

כי לקבור כמויות אדירות של פירות אין אפשרות טכנית, וגם שע"ז מכשילים את הרבים, שסוחרים שאינם מהוגנים יבואו ליקח משם וימכרו התרומה לרבים, ויאכלו זרים תרומה רח"ל. וגם לשרוף (לאחר שהכשירו הפירות לטומאה לפני המירוח) אין הדבר פשוט, כי לא כל הפירות ניתנים טכנית לשריפה בקלות. (ובעיקר שהמגדלים והמשווקים אינם רוצים להפסיד כל כך הרבה סחורה, שיכולים להגיע להפסד של עשרות טונות בשנה).

ומה שנהגו בפועל בכמה מקומות הוא, שמוכרים רפת של פרות או לול של תרנגולין (או את הבהמות והחיות ב"גן החיות") לאיזה כהן, ומאכילים את התרומת מעשר לבהמות והחיות הנמצאים שם. אבל בזה יש כמה בעיות. דמלבד מה שלפי התוס' אסור להאכיל לבהמה תרומה טמאה שמצותה בשריפה דוקא כנ"ל. הרי גם אם ננקוט כשיטת רש"י דלעיל, עדיין יש בזה כמה מכשולים:

א. שבשעה שמביאים לרפת או ללול (או ל"גן החיות") בהמה חדשה או אפרוחים חדשים וכו', הרי לא שייך לרוץ בכל פעם

לכהן ולמכור לו את המשלוח החדש שהגיע. ואי אפשר לעשות חוזה מלכתחילה ע"ז, כי אין אדם מוכר דבר שלא בא לעולם.

ב. שהרי הבהמות אוכלות גם בשבת ויו"ט, וגם לפי דעת רש"י אסור להאכיל תרומה לבהמת כהן בשבת ויו"ט, דכל ההיתר שלו שמתיר להאכיל לבהמה הוא משום שזה כמו שריפה, ואין שורפין קדשים ביו"ט.

ג. שהיום נהוג למכור בהמה המבכרת לגוי, בכדי להפטר מבעיית הבכורות. וא"כ כאן יצא שכרו בהפסדו, שמכרו הבהמה לגוי, ובהמה זו השייכת לנכרי אוכלת בתרומה עם כל חברותיה הבהמות האחרות.

ד. דאיזו הערמה היא זו שמוכרים הרפת והלול לכהן. והאם כאשר באים לשחוט בהמה או למכור תרנגולים שואלים רשות מהכהן "הקונה"?

הרי רבו עד למאד הבעיות והספיקות בזה, מה לעשות עם התרומת מעשר.

הבעיה המיוחדת

בחיטים למצה שמורה

והנה כל זה הוא בכל השנה כולה. אבל בחיטים למצה שמורה, תגדל המבוכה פי כמה וכמה. שהרי חיטים "שמורים" אלו אסורים בשום אופן לבוא במגע עם מים, שלא יחמיצו. ואם כן בודאי שלא הוכשרו לטומאה קודם ההפרשה. ואחרי ההפרשה שיש לנו כבר תרומת מעשר שהיא בודאי תרומה טהורה, אם כן מה נעשה עם החיטים?

אם נרצה ליתנם לבהמה, הרי באנו למחלוקת התוס' והרמב"ם, וכנ"ל שהפוסקים כתבו כתוסי (שמקורו בתו"כ) שאסור ליתן תרומה טהורה לבהמה. וגם יש לנו אזהרת הסיפור הנורא של התנא דבי אליהו שעוברים על "ולא תחללו את קדשי בני ישראל". ואם נרצה לטמא את התרומה, ולסמוך על רש"י שמותר ליתן תרומה טמאה לבהמה, הרי זה

אי אפשר בשום אופן, כי אסור לטמא תרומה בידים. ולכן יש כאן כדברי כ"ק אדמו"ר "ענין מסובך".

אלא שבאמת להנמצאים בארץ יש בזה "הנהגה ברורה ופשוטה" ("פשוטה" כוונתו שכן פשט הדבר ונתקבל, אבל אין

זה פשוט כלל כנ"ל), והנהגה בזה בארץ היא שאמנם נותנים התרומה לבהמת כהן, ומתגברים על האיסור של האכלת בהמה בתרומה הראויה לאדם, על ידי כמה עיצות:

א. שמאחר שבזמן הזה אסור לכהן לאכול תרומה, הרי כל התרומה דינה כמו "כרשינין".

ב. שנותנים את התרומה לבהמת הכהן

לפני שמנקים אותה מהפסולת שלה, ואז אין היא ראויה כל כך למאכל אדם. ג. שמניחין

הפירות לכמה ימים עד **שלא יהיו ראויים**

למאכל אדם, ורק אז מאכילים אותם לבהמות (ויש בזה חשש שבינתיים יכשלו

באכילתם). ד. שלא נותנים הפירות בידים

לבהמות, אלא רק **מניחין** לפניהם, והוי רק גרמא.

אבל כל אלו הם היתרים דחוקים מאד,

שאף שבספר "המעשר והתרומה" (להגר"ז

גרוסברג, פ"י הערה כ"ד) הביא כמה מגדולי

ישראל וביניהם ה"תורת חסד" שהתירו ליתן

בזמן הזה תרומה טהורה לבהמת כהן, אבל

כמה מגדולי הפוסקים דחו זאת. וגם כמה

מאלו שהתירו כתבו, שההיתר הוא רק לגבי

זה ש"אין למחות" למקילין, אבל אין הם

יכולים להתיר כן בפירוש. ובספר משפט כהן

של הרב קוק סיכם (בסימן הני"ל): "ומשמעות

הפוסקים כולם, **שאינו עיצה לתרומה טהורה**

אלא בקבורה".

ובפרט שכל ההיתר שלהם הוא רק כאשר

נותנים התרומה לבהמת כהן ממש, אבל לא

באופן הני"ל שמוכרים הבהמות והעופות

לכהן, שבה עדיין לא פתרנו כלל את ארבעת

המכשולים שהזכרנו לעיל!

ומעתה, כמה עמקו דברי הרבי מה"מ:

"הנה כיון שקשור זה בעניני תרומות

ומעשרות, עדיין לא באתי לידי מסקנא בענין

מסובך זה... ואף שלהנמצאים בארץ יש הנהגה

ברורה ופשוטה בזה, הרי בודאי בדאי אפשר

שאני. משא"כ להנמצאים בחו"ל וד"ל".

<p>השכרת חדרים לאורחים בקראון הייטס - על בסיס יוג'י - עם ריהוט ומכשיר וידאו לפרטים: משה 718-756-1222 917-660-2417</p>	<p>למכירה /או להשכרה דירה בקרית חב"ד צפת 3 חדרי שינה 2 שירותים 200 דולר לחודש בלבד בארץ: 03-5706260 053-425640 718-363-0286 יצ"מ</p>
---	---

חב"ד בראי העיתונות

שערי 28 שנה לפטירת הששי באדמו"ר חב"ד

לילות לישראל והתחנך בה ביום י"ז שבט שנת א' כ"ה ה' שנת יצאת תש"י. נספר הריב, מאז שכלא את פיקשו חתנו האדמו"ר רבי מנחם מענדל שניאורסאהן היות די ישרו ונחמו הנאמן של חתנו והרחבת הפעילות לתרבות יהדות תמידית בכל חלקי תבל, ולפניו יקדים דחוקים למאור שבוהלת.

הקרב יום שלישי) יומא 28 י"ז ה' לה' תקימתו של הרבי רבי יוסף יצחק שניאורסאהן האדמו"ר השישי בסודומה חב"ד, האדמו"ר רבי יוסף יצחק שהיה חתנו של האדמו"ר מליובאוויטש הנוכחי הממלא ביום י"ז שבט תש"י ומאז מכתב האדמו"ר שלישיג רבי מנחם מענדל שניאורסאהן בתקופת כוונתו חב"ד.

רבי יוסף יצחק זצ"ל היה בשנת תר"ם מליובאוויטש בסודומה שם הוסבה וברית הטעם הוסיף חב"ד שנים מרוב נתיבות, אסף תלמידים על, מאת תלמידים שונים, למגד האדמו"ר רבי מנחם מענדל והיה כותב לנתיבות חב"ד.

האדמו"ר הקדים תורה בארצותו אי"ת, ושלמה ופולין פוזנא על מוסדות תורה יחד עם אביו, וכן מוסדות תורה עם נדלונק וכו'. תורת השו"ת הבנה ויפסקו רוב בים יחד עם בריעות שלמה לכתו מוסדות תורה וסידור מוסדות ירות נבילות, כמות נפשים צ"ל היו עוסקים בו עשרה עסק שנתו ילדותו.

ב"ש 1947 ייסד את ספר חב"ד ש"ד תוקמה בזמנו על יסוד של המעלה מ' 2000 דונם כאשר העליה החד מינית פוזנא הניחה ארצות בשנת ה' שנת לאתר תורכי תורה להם

מחזה מיוחד¹ במינו בהתועדות כקש"ת אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א

כת רק לעם ישראל, ואין ל- שום איש כל זכות להוציאה מהם: הגאון ר' אפרים אלי- עזר הבן יאלום שליט"א – אבדיק פילדלפיה, הגאון רבי מנחם הירשפירטג שליט"א – ראש הרבנים בקנדה, הגאון רבי משה דב רבין שליט"א – ראש ישיבת תורה ודעת, הגאון רבי זלמן שמעון רבין- קין שליט"א – אב"ד ביהמ"ד הגדול של ליובאוויטש, ה' גאון רבי ישראל יצחק פיקא- רסקי שליט"א, הגאון רבי פי- רדכי פגנמלינג שליט"א, הוד- גאון ר' בן ציון ברוק שלי- ט"א, ראש ישיבת נוכרדוק בי- אי"ת, עשרות רבות של רבי- גים הצטרפו למסק זה.

בהתועדות זו השתתפו כי קש"ת האדמו"ר שליט"א הוד- רן על מסכת כתובות וברי- אור רחב בשיטת הרמב"ם ב- הלי מלכות סיה, וכן מאמר דא"ת עה"פ "באתי לגוי", ש- היה שזור מדבריהם של רבני- חינו הק' הבעש"ט, המגיד מ- מעוררשש, בעל התניא וכל- נשיאי חב"ד, שיחות תורה- חסידות נמשכו שש שעות- רצופות.

(הרושם) על חזית פרשים- נשגב ספרו שלוחי האדמו"ר- מליובאוויטש שליט"א שהגיעו- לארץ, בהתועדות שערך כי- קש"ת האדמו"ר שליט"א, לי- רגל יום החילולא של חתנו- זצוק"ל, ביום י' שבט, דיבר- האדמו"ר בן השאר על הי- מצב הקשה של ארץ ישראל- ועל התכנסותם באותה שעה- של שבעים האומות להרוש- מוסיפות על עם ישראל, בהסי- המכו על מארזיל וגדולי ישי- ראל בדרות הקדומים, אשר- שבמחם של מאן מלכי רבנו, שנתמאים בהתועדות זו, לבטל- את כל המוסדות, עייכ ששב- עים שנים רבנים ימסקו לי- הילת שכל ארץ ישראל שיכת- לעם ישראל עמי תורת ישי- ראל, ואכן במעמד מרגש די- חסר הקדים הכריזו וקני רי- גדולי הרבנים שהמכו בהחוי- עדות הרבי שליט"א על פסק- זה להולכת ולמעשה כשהקמל- הרוב, למעלה מרבבה של חי- סידים ולומדי תורה פנו: אי- פו.

בסקודת כקש"ת האדמו"ר- שליט"א השמיעו ד"ת קצרים, וסק דין שארץ ישראל שתי-

